

Det kongelige Helse- og Omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår saksbehandler: Eva Østvik
Vår ref.: 840215 (2016_00428)

Vår dato: 02.06.2016
Deres ref.: 16/3783

Høringssvar: Høring - Endringer i EØS-forskriften om godkjenning av helsepersonell - gjennomføring av endringene i EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv.

Norsk Sykepleier Forbund (NSF) takker for mottatt høring: Gjennomføring av endringer i EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv.

NSF har prioritert å kommentere språkkrav i tillegg til departementets uttalte ønsker om å kommentere delvis adgang til yrkesutøvelse, bestemmelser om profesjonskort og plikten til å varsle til andres lands myndigheter. NSF vil presisere at gjennomføringen av direktivet ikke må skje på bekostning av kvalitet og pasientsikkerhet med hensyn til yrkesutøvelsen i helsetjenesten.

Delvis adgang til et yrke.

NSF er kritisk til åpning for delvis adgang til sykepleieryrket. Kvalitetssikring av sykepleiernes kompetanse er helt avgjørende for å sikre kvalitet og pasientsikkerhet i helsetjenesten. Delvis adgang til sykepleieryrket kan innebære at en sykepleiere som ikke oppfyller utdannings- og kompetansekrav i Norge, og som mangler norsk autorisasjon, likevel kan få utøve sykepleieryrket og benevne seg som sykepleier.

Sykepleierutdanningene i Norge er styrt av nasjonalt fastsatte kvalitets- og utdanningskrav (rammeplan) og internasjonale konvensjoner. Høyere utdanning i Norge krever generell studiekompetanse fra nivå 4B. Bologna-rammeverket beskriver kvalifikasjonsnivåene, og i Norge tilbys sykepleierutdanningen på bachelor, master- og doktorgradsnivå. Utdanningene skal være forskningsbaserte.

Selve yrkesutøvelsen som sykepleier er regulert gjennom lov og forskrift (helsepersonell loven). En sykepleier må kunne utføre samtlige oppgaver som tillegges sykepleierens ansvars og funksjonsbeskrivelse. Det er forskjell på utøve sykepleie – og å benevne seg som sykepleier. Sykepleier er en beskyttet tittel og delvis adgang til yrket vil undergrave gjeldene autorisasjonsordning. Med sykepleierutdanning fra land som ikke tilfredsstiller Norges utdanningskrav og lover, og dermed ikke godkjent, vil man likevel oppfattes som sykepleier av pasienter og pårørende. En slik ordning truer pasientsikkerheten.

Myndighetene må i gjennomføringen av direktivet sikre at sykepleiere og annet helsepersonell har den nødvendige kompetansen slik at helsehjelpen som ytes er forsvarlig.

Språkkrav.

Helsepersonell med fremmedspråklig bakgrunn er utbredt i helsetjenesten. Undersøkelser viser at språkkunnskapene blant sykepleiere og leger med fremmedspråklig bakgrunn er så dårlig at det går ut over pasientsikkerheten. Språkkrav for helsepersonell er derfor en etterlenget innstramning, og spesielt viktig i helse- og omsorgstjenesten til syke eldre og andre sårbare grupper. Det er behov for tydelige rammer for hvordan språkkontroll skal foregå. NSF anbefaler at både

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 0 24 09
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Faktura adresse:
sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Digitalt godkjent av forbundsleder, 16.09.2016 - 15:36:17

vertsstat, arbeidsgiver og helsepersonell må ha et gjensidig ansvar for å kvalitetssikre at helsepersonell innehar tilfredsstillende språkkunnskaper.

Det er vel så viktig med språkkrav for sykepleiere som for leger. Sykepleiere er den yrkesgruppen som har tette kontakt og samarbeid med pasienter og pårørende, både i spesialist- og kommunehelsetjenesten. Myndighetsgodkjenning av spesialsykepleiere - slik NSF foreslår for å registrere spesialsykepleiere i Norge - vil gi samfunnet en garanti for nødvendige kunnskaper, holdninger og ferdigheter. Det innebærer også et system for vurdering og godkjenning av utenlandske søkere til slike stillinger i Norge. I dag byr slike vurderinger på til dels store utfordringer for den enkelte arbeidsgiver pga. manglende språkkunnskaper og tilfeldig kontroll.

NSF anbefaler at språkkrav skjerpes og at arbeidsgiver, for eksempel på avdelingsnivå, kan utføre stikkprøver og kontroll ved ansettelse av sykepleiere. En slik kontroll kan for eksempel bestå av caseoppgave hvor kunnskaper, kulturforståelse og språk testes. Det må kreves terminologi som alle forstår, fortrinnsvis norsk eller eventuelt latin.

Profesjonskort.

Elektronisk profesjonskort skal forenkle prosessen med å få kvalifikasjoner godkjent og samtidig informere arbeidsgiver om at personen de ansetter innehar nødvendige kvalifikasjoner. Ansvarlige myndigheter i yrkeshjemlandet skal verifiserer kvalifikasjonenes ekthet og gyldighet før vedkommende får tillatelse til å utøve yrket i vertsstaten.

NSF vil påpeke at myndighetene i personens hjemstat kun kan verifisere gyldighet og ekthet av dokumentasjon – men ikke gi tillatelse til å utøve et yrket i vertstaten. NSF anbefaler at Norske myndigheter kontrollerer at dokumenterte kvalifikasjoner fra hjemstaten tilfredsstillende nasjonalt fastsatte kvalitets- og utdanningskrav, internasjonale konvensjoner, gjeldende lover og forskrift. Søkere fra andre land må tilfredsstillende norske krav til sykepleierutdanning og yrkesutøvelsen før det gis tillatelse til å utøve yrket. Sykepleier er en beskyttet tittel og yrkesutøvelsen som sykepleier er regulert gjennom Norsk lov og forskrift (helsepersonell loven).

Skal ordningen med profesjonskort ha en verdi bør den være obligatorisk og gjelde for alle.

Varsling til andre lands myndigheter.

Det følges av direktivet at ansvarlig myndighet skal varsle andre land innen tre dager etter vedtak eller dom.

NSF vil presisere at hensynet til pasientsikkerhet og kvalitet alltid må komme først, og anbefaler at en eventuell varsling eller dom umiddelbart kobles til vedkommende sitt profesjonskort.

Med vennlig hilsen
Eli Gunhild By
Forbundsleder

KariBugge
Fagsjef

Kopi: [\[Kopi her\]](#)

